

Сінькевич Тетяна Віталіївна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Науковий керівник – д.е.н., проф. Олешко А. А.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобальні процеси впливають на всі сфери життєдіяльності суспільства, включаючи економічний розвиток громад. Вони відкривають нові можливості для розширення місцевої економіки, але також створюють численні виклики. У цьому контексті надзвичайно важливо усвідомити, що успішна еволюція об'єднаних територіальних утворень залежить від здатності пристосовуватися до змін, ефективно управляти ресурсами та залучати інвестиції.

По-перше, новостворені громади повинні скористатися потенціалом інтеграційних процесів задля залучення іноземного капіталу. Це можливо завдяки створенню сприятливого інвестиційного клімату, зміцненню інфраструктури та розвитку місцевого підприємництва. Надходження коштів із-за кордону здатне прискорити економічне зростання, створити нові робочі місця та покращити рівень життя населення.

Також важливо враховувати роль інформаційних технологій у місцевому розвитку. Зростання глобальної взаємозалежності супроводжується стрімким цифровим проривом, що може значно полегшити доступ до інформації, покращити комунікацію між органами влади та мешканцями, а також сприяти впровадженню електронних послуг. Це підвищує прозорість управління та залучає ширше коло громадян до процесу ухвалення рішень.

Окрім цього, необхідно зважати на соціальні аспекти світової взаємодії. В умовах зростання культурного обміну виникає можливість посилення місцевих традицій і звичаїв. Утім, важливо уникати негативних наслідків, таких як культурна асиміляція або втрата самобутності. Саме тому громади повинні активно працювати над збереженням своєї культурної спадщини, водночас інтегруючись у загальносвітові процеси.

Ще один ключовий аспект – екологічна складова зростання. Глобальні економічні зміни можуть призводити до підвищеного навантаження на довкілля, тому місцеве самоврядування повинно впроваджувати принципи сталого природокористування, особливо в питаннях енергетики, водних ресурсів і поводження з відходами. Застосування екотехнологій, розвиток «зелених»

ініціатив і використання відновлюваних джерел енергії сприятимуть поліпшенню екологічного стану територій.

Європейська хартія місцевого самоврядування, ухвалена 1985 року, є основоположним документом, що визначає принципи управління на місцевому рівні в країнах Європи [1]. Вона гарантує право громадян на участь у прийнятті рішень та встановлює критерії для забезпечення автономії органів влади на місцях. Цей документ став важливим кроком у розвитку демократії та децентралізації в європейських державах.

Для українських адміністративно-територіальних одиниць нового типу Хартія має особливу вагу. Вона стала основою реформ, які надали громадам більше повноважень і фінансових ресурсів для самостійного функціонування. Відповідно до її положень, місцеві органи влади мають право на бюджетну автономію, що забезпечує ефективніше управління інфраструктурою та соціальною сферою.

У сучасних умовах глобалізації Європейська хартія справляє дедалі більший вплив на Україну через прагнення інтеграції до європейських структур. Це відкриває нові перспективи для співпраці з міжнародними організаціями, залучення інвестицій та обміну досвідом. Ті, хто дотримується принципів Хартії, мають більше шансів на успішну інтеграцію в європейське співтовариство, що позитивно позначається на соціально-економічному поступі.

Крім того, документ сприяє активному розвитку громадянського суспільства. Він стимулює участь мешканців у прийнятті управлінських рішень, що є надзвичайно важливим у демократичному суспільстві. Активна громадянська позиція стає особливо актуальною в умовах постійних глобальних змін, коли саме ініціатива знизу визначає стійкість і конкурентоспроможність територіальних одиниць.

Отже, соціально-економічний розвиток об'єднаних громад у контексті глобальних трансформацій вимагає комплексного підходу. Він має включати залучення інвестицій, розвиток цифрових інструментів, охорону культурної спадщини та впровадження екологічних принципів. Лише за умов активної участі населення в реалізації цих напрямів можливе досягнення сталого розвитку й підвищення якості життя.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. (1985). Рада Європи.